

Naujas pasaulinis bestseleris tiems, kuriuos
sužavėjo *Ten, kur gieda vėžiai*

UOGŲ RINKĖJAI

Vienos šeimos tragedija yra kitos šeimos
tamsiausia paslaptis

AMANDA PETERS

vertė IRMĖ BALAKAUSKAITĖ

óbuolys.

AMANDA PETERS

UOGU RINKĖJAI

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
IRMA BALAKAUSKAITĖ

Mano tēčiui. Dėkoju už pasakojimus.

Vela'lin a'tukovin.

PROLOGAS

Sėdžiu atrėmęs nugara į sieną, pagalvės subliuškusios, nors vos prieš kelias valandas Mėja jas iškedeno. Rankose laikau Lėjos nuotrauką. Joje ji maža, dar iki man sužinant, jog egzistuoja. Už lango lėtai gęsta saulė, o aš stebiuosi tuo, kaip buvau suformuotas moterų, kurių didžiąją savo gyvenimo dalį nė nematydavau.

Kojų skausmas neleidžia sėdėti prie laužo, prie medžio kamieno, kurį jau seniai laikau savo draugu. Pavargau nuo šios lovos, nuo vaistų, nuo drauge su liga atėjusios vienatvės, nuo suvokimo, jog žmonės, kuriuos myliu, kad ir kaip besistengtų, niekada nepajėgs suprasti, koks esu vienišas savo kelyje į mirtį. Lėja, dabar jau suaugusi moteris, aplanko mane porą kartų per savaitę. Vyresnysis brolis Benas ir sesuo Mėja rūpinasi manimi net tada, kai to nenusipelnau. Mama meldžiasi.

– Džo?

Mėja praveria duris, jos veidą iš vienos pusės įrėmina durų varčia, iš kitos – siena.

– Aš nemiegu.

Durys atsiveria iki galo ir ji įžengia vidun. Jos akys spinduliuoja keistą džiugesį. Jau seniai to nebuvau matęs nei viename sutiktame žmoguje.

– Atrodai laiminga, Mėja.

– Nes tokia ir esu.

Stengiuosi sėdėti kuo tiesiau. Noriu būti visiškai jai atsidavęs, noriu parodyti, jog viskas, kas teikia jai laimės, džiugina ir mane.

– Džo, pas mus kai kas atėjo. Ir manau, turime daug ką aptarti.

PIRMAS SKYRIUS

DŽO

Tądien, pradingus Rūtei, mašalai, rodėsi, buvo ypač išbadėję. Baltieji žmonės parduotuvėje, kurioje pirkome produktus, kalbėjo, esą indėnai yra tokie geri uogų rinkėjai, nes, neva, kažkokia rūgštis mūsų kraujyje atbaidanti mašalus. Bet jau tada, būdamas vos šešerių metų berniukas, žinojau, jog tai netiesa. Mašalai specialiai nieko nesirenka. O dabar, kai guliu čia beveik po penkiasdešimties metų, iš vidaus ėdamas ligos, kurios net nematau, nebežinau, kas tiesa, o kas ne. Gal išties esame rūgštūs?

Nepaisydami mūsų kraujo skonio, mašalai vis tiek mus geldavo. Bet mama žinojo būdą, kaip numalšinti niežulį naktį, kad gautume išsimiegoti. Nulupusi alksnio šakos žievę, sukramtydavo ją iki tyrės, o tuomet dėdavo ant sukąstų vietų.

– Nesisukiok, Džo. Nustok maltis, – sakydavo, tepdama tirštą tyrę.

Palei siaurą medžių eilę, besiribojančią su lauko pakraščiu, augo alksniai. Tie laukai tęsėsi be galo, be krašto, o gal tik tada taip atrodė. Žemės savininkas ponas Elis sudalijo sklypą, pažymėdamas jį dideliais akmenimis, kad jam būtų lengviau sekti, kur buvome, ir žinoti, kur mus nukreipti. Bet anksčiau ar vėliau galiausiai vis tiek atsidurdavome prie medžių, visuomet taip nutikdavo. Prie medžių,

arba prie 9-ojo kelio – per laukus šliaužiančios ir metai iš metų mus čia atvesdavusios tamsaus sutrūnijusio asfalto juostos, nusėtos arbūzo dydžio ir ežero gylio duobėmis.

Net tada, 1962 metais, palei 9-ąjį kelią stovėjo nelabai daug namų, o ir tie jau buvo sukriošę – pilki ir balti dažai nusilaupeę, verandos pasvirusios ir sutrūnijusios. Tarp apleistų automobilių ir nenaudojamų šaldytuvų, kurių atsisluoksniuojančią surūdijusią skardą plėšdavo ir blaškydavo stiprus vėjas, žaliavo ir gelto aukšta žolė. Kai vidurvasarį it besijuokiantis ir dainuojantis tamsiaodžių darbininkų karavanas atvykome čia iš Naujosios Škotijos ir keliavome per tą jų apžėlusį ir rūdimis apėjusį pasaulį, vietos žmonės nusisukdavo, nes mūsų buvimas čia liudijo visišką jų negebėjimą susitvarkyti gyvenimo ir kurti klestinčią gerovę. Vienintelis metas, kai ši vieta nors kiek džiugindavo, buvo ruduo, kai besileidžianti saulė žarstydavo auksą ant laukų, žėrinčių po nuostabiu rugsėjo dangumi.

Tarp visų tų rūdžių ir puvėkų stūksojo pono Elio namas, pastatytas ties sankryža, kur 9-asis kelias jungėsi su vieškeliu, vedančiu kiton ežero pusėn – ten, kur nebuvo indėnų, kur sekmadieniais maudydavosi ir piknikus rengdavo baltieji, kurių oda net nuo silpnos Meino saulės nueidavo pūslėmis. Namuose, po daugelio metų, prieš vėl išvykdamas, prisiminiau tą namą tarsi paveikslėlį iš knygos ar žurnalo, kuriuos vartai, laukdamas autobuso stotelėje ar prie gydytojo kabineto. Virš privažiavimo keliuko karojo aukštų klevų lajos, o tarp namo ir į stovyklą vedančio vieškelio kažkas buvo pasodinęs ilgą, tiesią pušų eilę, tad negalėjome matyti, kas ten vyksta, nors to nė nebandėme.

– Benai, koks tikslas apskritai turėti namą, jei jame bus tik langai? – paklausiau brolio.

– Žmonėms reikia stogo virš galvos. Čia, kaip ir mūsų namuose, būna šalta.

– Bet visi tie langai, – aiktelėjau.

– Langai daug kainuoja. Taip tie žmonės parodo pasauliui, jog yra turtingi.

Pritariamai linktelėjau, nors ir ne visai supratau.

Man, gyvenusiam mažyčiame trijų kambarių namelyje su varvančiu stogu, užteko išvysti tą kas antrą vasarą perdažomo namo baltumą, raudoną apdailą ir dvi paradines duris įrėminančias kolonas, kad pavadinčiau jį dvaru. Po daugelio metų, kai grįžau, o ponas Elis jau seniai buvo miręs nuo širdies smūgio, naujomis akimis pažvelgęs į jį supratau, jog tai paprasčiausias dviejų aukštų namas su erkeriu.

Mums atvykus liepos viduryje, tą vasarą, kai netekome Rūtės, laukai buvo nusėti žaliais lapais ir mažomis laukinėmis uogomis. Vis dar buvome apimti jaudulio, prisiminimai apie sunkų darbą ir ilgą praėjusių metų dienas – beveik išblėsę. Tėvas atvežė mums būtiniausių atsargų ateinančioms aštuonioms ar dvylikai savaitėms, ir tą pačią dieną vėl išvažiavo. Visą kelią atgal pasienio link jį lydėjo dulkių debesys. Išsiruošė į Naująją Bransviką, norėdamas nusamdyti tuos pačius rinkėjus, kurie atvažiuodavo visada. Tuos, kuriais galėjo pasitikėti. Senasis Džeraldas ir jo žmona Džulija, Henkas ir Bernardas, dvyniai – į nieką nesikišantys darbuotojai, našlė Agnus ir šeši jos vaikai – visi dideli ir stiprūs, ir girtuoklis Frenkis – ne itin darbus linksmų plaučių vyrukas, bijantis meškų ir tamsos.

Tėtis visada primindavo:

– Tavo mama sako, kad net tokiems žmonėms kaip Frenkis reikia pinigų ir gyvenimo tikslo, bent vos aštuonioms savaitėms.

– Aš prirenku daugiau nei jis, tėti, – pasakiau, linkteldamas galva į Frenkį, kuris, išsiblaškęs, dėjosi uogas į burną, – jis suvalgo tiek pat, kiek surenka.

– Kai kuriems žmonėms, Džo, mes turime būti atlaidesni. Juk žinai, kad vaikystėje vos nenuskendo ir po to taip ir nesubrendo. Frenkiui viskas gerai. Dievas, matyti, turėjo jam savo planą, todėl priimkime jį tokį, koks yra. Jam to reikia kiekvieną vasarą, kaip ir mums. Jis mėgsta ateiti, pasėdėti prie laužo ir užsidirbti šiek tiek kišenpinigių. Turi ko siekti.

– Taip, bet tėti... – buvau bepradėdąs nervingai prieštarauti, kad Frenkiui mokėjo pinigų, o aš, surinkdavęs daugiau, rugsėjį gaudavau tik naują mokyklinę aprangą.

– Jokių *bet*. Tiesiog grįžk prie darbo ir gražiai elkis su Frenkiu. Niekada nežinai, kada tau pačiam gali prireikti žmonių gerumo.

Kol tėtis buvo išvykęs ir kėlė į sunkvežimio kėbulą papildomus rinkėjus, stebimi budrios ir reiklios mamos, valėme namelį ir įrenginėjome stovyklavietę.

– Berniukai, išraukite per pusę verandos išsikerojusią žolę. Aptvarkykite šią vietą.

Traukdami tą mums nesant išdrįsusią išdygti žolę, susipjaustėme rankas. Paskui rinkome sausas malkas laužams: vienam, ant kurio gamindavomės maistą, ir kuris būdavo kūrenamas beveik nuolat, ir kitam, skirtam šildyti vandenį indų plovimui, o savaitgaliais – mūsų rūbų skalbimui. Mano sesuo Mėja ir kai kurios kitos mergaitės padėjo valyti trobelę, o kitos, kaip ir kiekvieną vasarą, ėjo į šeimininko namus padėti jo žmonai nuo stogo iki pat pamatų išblizginti namą. Už tai jos gaudavo nedidelę pinigų sumą, kurią kaimo mugėje išleisdavo segtukams, kontrabandiniam viskiui bei kukurūzų spragėsiams.

Iš mūsų bakūžės ežero nebuvo matyti. Bet iš stovyklos pakraščio, kur palapinę pasistatė senasis Džeraldas ir Džulija, jis buvo matomas. Mums pasisekė, jog turėjome namelį su stogu, durimis ir keliais senais čiužiniais, ant kurių galėjome miegoti. Tik saujelė iš

mūsų galėjo apsisistoti trobelėje. Kiti, įskaitant du mano vyresnius brolius – Beną ir Čarlį, įrėmę nugaras į kietą žemę, o striukes naudodami vietoj pagalvių, miegodavo palapinėse.

Kai iš visos Naujosios Škotijos suvažiuodavo kitos šeimos ir kelios iš Naujojo Bransviko, berniukai imdavo garsiai triukšmauti. Nesimatę nuo praėjusių metų uogų rinkimo sezono, turėjo daug ką aptarti. Tą vasarą dar nebuvo pakankamai suaugęs, kad galėčiau bendrauti su berniukais, todėl laiką leidau su Rūte, kuri, būdama šalia vyresnių berniukų, nervindavosi. Dienomis, kai tie buvo rimti ir dirbo, ji juos prisimindavo ir mylėjo taip, kaip ir mes visi. Tačiau naktimis, kai jie dainuodavo prie laužo, flirtuodavo su mergaitėmis ir mušdavosi vieni su kitais, ji pasišalindavo į namelį ir, pasikišusi po pažastimi iš senų kojinių pasiūtą lėlę, miegodavo atsirėmusi nugarą į tolimąją sieną. Kitoje pusėje gulėdavo mama – gyva užtvara, sauganti ją nuo triukšmingų berniukų, kuriuos Rūtė jau buvo spėjusi pamiršusi.

Kai tą vasarą iš namų išvažiuome į pietus, į seną sunkvežimį susėdome septyniese. Mama, tėtis, Benas, Mėja, Čarlis, Rūtė ir aš. Benas ir Mėja laikinai gyveno indėnų mokykloje. Kiekvieną vasarą laukdavusi jų grįžimo mama apsimesdavo, jog jos nėra namie. Bet vos tik šie pasirodydavo, jiems net nespėjus išlipti iš automobilio, mama puldavo prie jų, stverdavo vieną, paskui kitą, suimdavo jų veidus delnais ir tiesiog stovėdavo ir žiūrėdavo į juos, tarsi tie būtų iš aukso ar panašiai. Bučiuodavo juos į kaktą, vėl ir vėl tarsi *Sveika, Marija* kartodama jų vardus. Prieš įsodindamas mus į pasieninį vykstantį sunkvežimį, tėtis paplekšnodavo Benui per nugarą ir apkabindavo Mėją. Indėnų agentas leisdavo mums pasimatyti su jais tik du kartus per metus – per Kalėdas ir uogų rinkimo metu. *Sunkus darbas išugdys jų charakterį, padės jiems tapti tinkamais piliečiais*, – kartą perskaitė Benas iš tėčio prieš tai suplėšyto laiško skiaučių. Tėtis nemėgo

pono Hjuzo, storo indėnų agento su mažomis purpurinėmis skylutėmis nosyje. Po to, kai tėtis perskaitė tą laišką, Benui ir Mėjai neberekėjo grįžti atgal. Jie liko namuose su mumis ir ėmė lankyti tą pačią mokyklą kaip ir mes su Čarliu.

Dabar Benas miega viengulėje lovoje priešais mane. Didžiąją nakties dalį būdrauja, bijodamas, jog per jo pamainą galiu išleisti paskutinį kvapą. Kai jo nėra lovoje, joje šnpuoja ir knarkia Mėja. Dabar čia esame tik mes: mama, Mėja, Benas ir aš. Jei dvasių pasaulis išties egzistuoja, apsidžiaugsiu išvydęs tuos, kuriuos praradau. Būtų gera juos apkabinti ir pasakyti, kad myliu, paprašyti man atleisti. Abiejose didžiosios prarajos pusėse turiu už ką prašyti atleidimo. Jei anas pasaulis neegzistuoja, manau, niekada to nebesužinosiu, tad tegul tai manęs ir nebetrikdo. Pasakyčiau mamai, jog abejoju rojaus egzistavimu, bet ji tiki, kad anapilin išėję jos mylimi žmonės sėdi Viešpaties dešinėje.

Tą pačią vasarą, giedrą rugpjūčio vidurio naktį visi buvome susėdę prie laužo. Tėtis ką tik padėjo smuiką, buvome pavargę nuo šokių ir dainų. Mudu su Rūte ištiesėme antklodę ir prigulėme. Rankomis parėmę galvas stebėjome, kaip jonvabaliai kaunasi su žvaigždėmis, bandydami atkreipti į save mūsų dėmesį. Laimingieji, kurie jau buvo pakankamai suaugę, nužygiavo į Aleno kalną susikurti laužo. Mėja pasakojo nebūtas istorijas apie šokančius ir besibučiuojančius berniukus ir mergaites, mėgindama mus įtikinti tuo, jog pati visuomet elgdavosi nepriekaištingai ir niekada nieko panašaus nėra dariusi. Nei aš, nei Rūtė ja netikėjome. Nebuvo tokio vakarėlio, kuris Mėjai būtų nepatikęs ir kuriame ji nesukeltų kokių nors nemalonumų.

Tačiau grįžus prie mūsų laužo pokalbis pakrypo kita linkme.

– Sakoma, kad tai – naudinga, padeda vaikams pritapti visuomenėje, susirasti darbą, – kalbėjusios senolės rankos priminė storus

mazgus, bet ji, net nežiūrėdama, ką daro, ilgas uosio juostas supynė į krepšelį.

– O aš sakau, kad tai nesąmonė. Niekas neturi teisės štai taip atimti mūsų vaikų, ypač baltieji. Matote, kaip jie juos auklėja – visą laiką snarglėjasi ir verkšlena. Patys nemoka džiaugtis, o dabar bando atimti tai ir iš mūsų.

– Nesupraskite manęs klaidingai, man labai patinka, kad Benas ir Mėja grįžo namo, bet turiu priekaištų tam, kaip jie perduoda vaikams Biblijos mokymą, – pasakė mama, pasilenkė prie ugnies, stebėdama, ar gerai surinko akis dar vienai kojinių porai. – Niekada nebuvau tikra, jog Beno ir Mėjos pasiėmimas iš ten buvo teisingas sprendimas, bet Liuisas tiki tuo šventai, kaip saulės patekėjimu.

Mama bažnyčią pamilo ne savo noru. Pamėgo įmantrias ceremonijas, pakeitusias tas, kurios buvo išplėstos iš jos širdies dar vaikystėje, kurią retai beprisimindavo. Rūtė atsistojo, palikdama šiltą įdubą antklodėje, kuria dalijomės, ir pašnibždėjo man į ausį, jog jai reikia į tualetą. Ji niekada taip ir negrįžo po antklode. Nuėjusi jos ieškoti, mama po kurio laiko rado susisukusią į kamuoliuką ir miegančią namelyje.

Kitą dieną Rūtė dingo.

Tėtis vaikščiojo tarp eilių pirmyn ir atgal, tikrindamas, kaip mums sekasi, rodydamas praleistus krūmus ir netvarkingai atliktą darbą. Kiekvienos dienos pabaigoje susitikdavo su rinkėjais ir užsirašydavo, kiek dėžių tądien buvo surinkta. Kai kurie tinginiai bandydavo prikrauti dėžių dugnus žalių lapų ir stiebų, kad atrodytų, jog surinko daugiau, nei buvo iš tikrųjų. Tačiau tėčio niekada nepavykdavo apmulkinti, kad ir kiek tie besistengtų. Derliaus nuėmėjams mokėdavo už dėžes. Ponas Elis vaikštinėjo palei vieną iš ilgų, eiles skiriančių virvių, kai Rūtė, nešina nedideliu kibiru vandens, iš kitos pusės priėjo prie tėčio. Rūtė – jos mažos rankelės virpėjo nuo

svorio – iškėlė mažą mėlyną plastikinį kibirėlį su balta rankena – tokius sekmadienio popietėmis naudodavome smėlio pilių statybai.

– *Vela'lin ntus*, – tėtis padėkojo Rūtei, paėmė kibirą ir gurkštelėjo vandens.

– Ji – tyli mergaitė, Liuisai, – ponas Elis uždėjo prakaituotą ranką jai ant viršugalvio ir ėmė glostyti galvą, caksėdamas savo storu liežuviu, tarsi Rūtė būtų prasčiokė ar panašiai. – Ji lengvesnė už kitas taviškes, Liuisai. Tikriausiai, galiausiai tai išeis jai į naudą, bet, manau, kad bendravimas su ja ta šnektą nebus jai naudingas.

Tėtis nurijo gurkšnį ir padavė Rūtei kibirą, tuomet, uždėjęs ranką jai ant nugaros, pastūmėjo mudviejų su Benu link, toliau nuo pono Elio. Kai Rūtė ėjo mano pusėn, vanduo teliuškavo. Benas siekė kibiro, bet stvėręs jį išpyliau likusį vandenį sau ant galvos. Kai šiek tiek vandens per klaidą pateko man į burną ir jį nurijau, užsikosėjau ir apsisįjaudžiau. Rūtė pritūpė ir ėmė trinti man nugarą, kaip tūkstantį kartų buvo mačiusi darant mamą.

Apie vidurdienį tėtis savo mėlynu sunkvežimiu apvažiavo laukų pakraščiu, surinkdamas nuo ryto dar nieko nevalgčiusius rinkėjus. Arčiausiai stovyklos esančiame pagrindiniame lauke mama išdalijo sumuštinčius su Bolonijos dešra. Duona buvo sausa ir lipo prie gomurio. Kartais prie to duodavo kečupo ar garstyčių, bet dažniausiai gaudavome tik duonos su virta dešra. Kai mama nematydavo, sušlamšdavau Bolonijos dešrą, o duoną numesdavau varnoms. Jei tik ji būtų pastebėjusi mane darant kažką panašaus, tikrai rastų gražią, stiprią ir įtaigią rykštę. Turėdama išmaitinti septynias savas burnas ir dar stovyklą, netoleravo švaistymo.

Tądien mes su Rūte sėdėjome lauko pakraštyje ant savo akmens. Mėgdavome ten pasėdėti, kol berniukai, ištaikę kelias laisvas minutes, ištrūkdavo prie ežero greitai išsimaudyti arba pabučiuoti kokią mergaitę. Mėja jau plušo ruošdama vakarienę, paprastai tai būdavo

bulvės ir mėsa, kepama lauke saulei besileidžiant. Bet mes maitino-
me visą stovyklą, todėl visoms tomis bulvėms nulupti reikėjo laiko.
Mėja visada būdavo nepatenkinta ir skųsdavosi, kartais pabėgdavo.
Nuvažiuodavo į Bangorą, nė nesusimąstydama apie tėčio nerimą ar
mamos pyktį. Paskui, sutemus, grįždavo iš pasivaikščiojimo ir slapta
dalydavo saldinius Rūtei ir man. Niekada neklausdavome, iš kur jų
gavo, – mums tai nerūpėjo. Cukraus ir tos rūgščios pudros skonis
buvo užburiantis. Saldainiai strigdavo tarp dantų. Mama šiek tiek
pakeldavo balsą, Mėja sėdėdavo ir klausydavosi. Likdavo gera ir pa-
slaugi dar porą savaitių, o paskui vėl kur nors išplasnodavo. Tuomet
apie Mėją niekas nieko nežinojo.

Nė vienas žmogus neprisiminė, kad būtų matęs Rūtę tą dieną po
to, kai, išmetęs duoną varnoms, prikišau rodomąjį pirštą prie lūpų:

- Tik nesakyk mamai, Rūt.
- Niekada tavęs neišduosiu, Džo.

Jos balsas buvo švelnus, veidas – taip pat. Tylus ir mąslus. Juo-
kinga, kad kai viskas pasisuka ne taip, kaip reikėtų, prisimeni būtent
tokius dalykus. Tai, ko paprastą dieną niekada neįsimintum, įstrin-
ga visam laikui. Prisimenu, jog Rūtė vilkėjo vyresnių mergaičių jai
perduotą išaugtinę vasarinę suknelę. Kai ši atiteko Rūtei, jau buvo
plona ir daug kartų lopyta, per ilga jos nedideliui ūgiui. Originaliai
buvusi mėlyna, jau buvo išmarginta raudonos ir žalios spalvos skiau-
tėmis ir net nedideliu mano praėjusios vasaros darbinių kelnų rudo
velveto lopinėliu, prisiūtu pažastyje. Prisimenu ir jos veidą, savo ma-
mos veidą, – neįtikėtinas panašumas, toks akivaizdus, jog tai paste-
bėdavo visi. Pamenu, kaip Rūtė nusisuko ir ėmė stebėti, kaip varna
atskrenda pasigrobtį mano išmestos duonos.

Nubėgau žemyn prie ežero palaidyti akmenukų, kaip dažniau-
siai darydavau per pertrauką tarp suvalgyto sumuštinio ir grįžimo į
savo eilę. Niekada neįsivaizdavau, kad Rūtė galėtų kažkur nuklysti.

Baigusi valgyti, visuomet paprasčiausiai sėdėdavo, stebėdama paukščius, laukdama, kol mama arba Mėja ateis jos pasiimti. Kai pro šalį pravažiavo tėčio sunkvežimis, pilnas grįžtančių į lauką rinkėjų, niekas net dėmesio neatkreipė į tai, kad jos nėra. Tik kai mama nuėjo ieškoti jos prie akmens, po to kai ta negrižo padėti Mėjai, kažkam kilo mintis, jog kažkas negerai. Mama šaukėsi jos, manydama, kad Rūtė tiesiog bando išsisukti nuo pagalbos darbe, nors tai visai nebuvo panašu į ją.

– Rūtė! Rūtė! Nagi, mergaite, išeik, kad tave pamatyčiau.

Kai atvažiavo tėtis, kurio sunkvežimio bagažinėje jau nebebuvo žmonių, mama tebevaikščiojo medžių alėjos pakraščiu. Tėtis sulėtin greitį, dardėdamas purvinu keliu paskui ją.

– Kas čia vyksta?

– Rūtė kažkur nuklydo. Kai surasiu, nudirsiu jai kailį už tai, kad privertė mane taip nerimauti.

Tėtis nusišypsojo. Norėdamas apsisaugoti nuo dulkių bei mašalų, pasilenkęs pakėlė keleivio pusės lango stiklą ir nuvažiavo toliau, palikęs mamą šauktis mergaitės.

Kai mama grįžo į stovyklą be savo jaunėlės, tėtis karpė virvių juostas, skirtas atriboti naują lauką.

Nustebome vėl išvydę purvinu keliu riedant tėčio sunkvežimį, keliantį aukštyn dulkes ir akmenis. Tėtis, sustojęs, šūktelėjo, kad visi grįžtų į sunkvežimį. Benas, Čarlis ir aš pakėlėme akis į saulę, norėdami įsitikinti, jog dar ne laikas baigti darbą, ir tik po to numėtėme savo įrangą ir kartu su kitais įsiropštėme į sunkvežimio kėbulą. Kai atvažiavome į stovyklą, mama sėdėjo ant vienos iš plastikinių kėdžių, parėmusi galvą rankomis, o Mėja sukosi aplink ją.

– Dabar klausykite. Panašu, Rūtė pasiklydo, – pasakė tėtis. Visi kaip vienas pasukome galvas medžių bei ežero link vedančio tako kryptimi, tarsi visi vienu metu žvelgdami ton pačion pusėn

kažkokiu būdu galėtume ją surasti. – Noriu, kad, pasiskirstę poromis, pradėtumėte ieškoti tarp medžių.

Mėja ėjo su Čarliu, o aš nusekiau Beną į mišką, kur krūmokšniai draskė man kojas ir veidą. Iki pat mirties, o ji jau ne už kalnų, prisiminsiu skambant visus tuos balsus, šaukiančius Rūtės vardą. Apžiūrėjome visą mišką ir ežerą, išžvalgėme pakrantę, dėl viso pikto apžiūrėjome šlapynių pakraščius. Klausėmės, tikėdamiesi išgirsti šūksnį, jog kažkas pagaliau ją surado. Bet taip ir nesulaukėme. Saulei nusileidus, bet vis dar nesiliaujant ieškančiųjų šūkavimui, nuo pat viršugalvio iki pėdų mane apėmė liguistas silpnumas. Kai dangus ėmė temti, klyksmai aidėjo net pilve. Norėdamas atsikvėpti, turėjau atsisėsti ant drėgnos žemės tarp medžių, Benui teko sustoti.

– Nagi, Džo, kelkis. Dabar ne laikas ilsėtis. Rūtė jau turbūt išsigandusi, – Benas, mėgindamas pakelti, sugriebė mane už rankos, bet man pakirto kojas ir aš drėbiausi ant žemės.

– Džo, nebūk mažvaikis. Nagi, eime.

Apsipyliau ašaromis, tuomet nususukau nuo jo ir apsivėmiau tiesiai ant samanų.

– Jėzau. Eime, parnešiu tave atgal į stovyklą, – Benas pakėlė mane, užsimetė ant nugaros ir nusinešė, tarsi būčiau lengva plunksnelė. Apglėbęs rankomis jo kaklą, padėjau galvą jam ant peties. – Tik nevemk ant manęs, antraip numesiu tave čia, vidury niekur.

Bejėgiškai linktelėjau, smakru atsitrengdamas į jo kaulėtą petį.

Kai grįžome, mama vis dar sėdėjo plastikinėje kėdėje, žvelgdama į ugnį. Jau buvo beveik vakarienės laikas, bet maisto nebuvo nė ženklo. Mėja nukėlė mane nuo Beno kupros ir paguldė ant senos antklodės, patiestos ant žemės. Mano galva atsidadė prie mamos kojų. Kai Benas jai papasakojo apie tai, kaip miške mane išdavė skrandis, net nepavadino manęs skystablauzdžiu.

– Nesijaudink, Džo, – pasakė mama. – Ji tikriausiai tiesiog per toli nuklydo. Kas nors ją suras. Dabar tiesiog nesijaudink, nurimk. Pasilenkusi, stipriomis rankomis perbraukė man plaukus.

Tai buvo tas paros metas, kai saulė užleidžia vietą nakčiai ir viskas tampa vaiduokliška. Tėtis priėjo prie laužo, bet, kol neprašneko, nebuvau tikras, jog tai jis.

– Važiuoju į miestą kviesti policijos. Gerai, kai daugiau žmonių padeda, be to, jie gali turėti daugiau žibintų nei mes. O ji tik maža mergaitė, – tarsi jos amžius turėtų kokios nors reikšmės. Tėtis apsiskuso, sėdo į sunkvežimį ir išvažiavo.

– Jis vis dar tiki, kad jiems tai rūpi, – pasakė mama, mums stebint, kaip užpakaliniai sunkvežimio žibintai dingsta niūrioje suteimų prieblandoje.

Po pusvalandžio sugrįžo. Jo palamdytą sunkvežimį vienišu policijos automobiliu lydėjo vienas vienintelis pareigūnas – žemesnis už tėtį, bet toks pat liesas; atrodė, jog savo automobilyje sėdi visą amžinybę. Stebėjome, kaip jis, taip sėdėdamas, kažką paprasčiausiai užrašinėjo į savo užrašų knygėlę. Retkarčiais pakeldavo akis, nužvelgdamas mus, susirinkusius prie laužo. Jis buvo per toli ir buvo per tamsu, kad galėčiau jį aiškiai pamatyti, kol neišlipo. Tėtis parodė į mane, vis dar tebegulintį prie mamos kojų. Pareigūnas priėjęs pritūpė pasikalbėti su manimi.

– Ar šią popietę pastebėjai čia ką nors keista, mažasis bičiuli? – papurčiau galvą, jog *ne*. – Ar matei, kaip tavo sesuo nuėjo į mišką? Prie ežero? – vėl papurčiau galvą.

Jam iš burnos tvoskė nemalonus kvapas, į nosį trenkė tarsi ilgam šiltoje saulėje paliktais kopūstais su svogūnais. Prieš užduodamas tuos pačius klausimus mano mamai ir Mėjai, atsistojo ir delnais išsilygino kelnes. Nužvelgė žmones, susirinkusius aplink ugnį, beveik nesiklausė, kas buvo pasakojama. Mėja įsiuto:

Skaitykite likusius
268 iš **288** puslapių,
įsigiję šią knygą

www.obuolys.lt

KITI KNYGŲ FORMATAI:

klausykla.lt

**Audio
knyga**

**Elektroninė
knyga**

Skaudžiai gražus pasakojimas apie netektį, tapatybę ir neišardomus šeimos ryšius.

1962-ieji. Mikmakų šeima atvyksta į Meino valstiją skinti uogų. Vieną dieną dingsta jų ketverių metų dukra Rutė – ir šis praradimas amžiams pakeičia visų gyvenimus.

Po kelių dešimtmečių Norma, užaugusi mylinčioje šeimoje, pradeda just, kad jos gyvenime slypi kažkas nutylėto. Atsitiktinimai, prisiminimų nuotrupos ir sunkiai paaiškinama vienišumo nuojauta priverčia ją ieškoti tiesos – o ji slypi giliau, nei galėjo įsivaizduoti.

„Uogų rinkėjai“ – skaudi, bet gydanti istorija apie prarastą tapatybę, šeimos paslaptis ir nepalaužiamą ryšį, jungiantį mus net per laiką.

Tai romanas tiems, kurie nori daugiau nei tiesiog paslapties – jame rasite ir jautrią gamtos poeziją, ir gilų žmogaus prigimties pažinimą.

PASAULINIS BESTSELERIS DAUGIAU NEI 25 ŠALYSE

Amanda Peters – kanadiečių rašytoja, kurios šaknys driekiasi tarp Naujosios Škotijos ir mikmakų bendruomenės. Ji daug metų dirbo kūrybinio rašymo srityje ir pasakojo istorijas, atskleidžiančias prarastos tapatybės, šeimos ryšių ir tyliai saugomų paslapčių temas. „Uogų rinkėjai“ – jos debiutinis romanas, jau pelnęs fenomenalų tarptautinį pripažinimą.

Gilus ir emocingas pasakojimas, kuris ilgai lieka ne tik galvoje, bet ir širdyje.

- knygos vertėja Irma Balakauskaitė

Kiekvieną nupirktą
knygą = pasodintas medis

www.obuols.lt

Slaptas klubas

ANNO 2004

ISBN 978-609-484-833-9

Grafinė literatūra > Romanas

Wileo artas © Vilius

SKAITANTIS ŽMOGUS YRA GRAŽUS